

חינוך לחיים

פרשת במדבר

כל פקודי הלויים אשר פקד משה ואהרן על פי ה' למשפחותם כל זכר מבן חודש ומעלה שנים ועשרים אלף. לכאורה יש כאן דבר פלא - הלויים נמנים במספרן החל מגיל חודש לעומת שאר שבטי ישראל שנמנים מגיל עשרים, ואילו השבט הכי קטן בכמות הינו שבט נפתלי - וצבאו ופקודיהם שלושה וחמישים אלף וארבע מאות איך יתכן שדווקא שבט לוי, השבט הנבחר לשרת הינו הכי קטן בכמות האנשים שהיו לעומת שבטים אחרים?? את השאלה הזו מקשה הרמב"ן בפרשתנו - והנה לא היו שבט הלויים כשאר השבטים כי מבן חודש ומעלה לא היו רק עשרים ושנים אלף ומבן שלשים שנה כולם שמנת אלפים והנה לא יגיעו מבן עשרים שנה ומעלה לחצי שבט מישראל הפחות שבכלם ועדין לא נשאו הארון שתהיה הקדושה מכלה בהם וזה תמיה איך לא יהיו צבדיו וחסידיו ברוכי ה' כשאר כל העם.

בתירוץ הראשון מיישב הרמב"ן - כי משום ששבט לוי לא היו חלק מעול השיעבוד במצרים, הרי שסדר הריבוי שלהם היה בצורה טבעית, לעומת שאר שבטי ישראל שהיו בעול השיעבוד - זכו ללידות ולריבוי מעל דרך הטבע של ששה בכרס אחת...

הנצי"ב בעמק דבר מיישב כך - דכל המשובח גידולו יקר וקשה לצאת אל הגמר, כמו עץ מאכל שאינו ממהר גידולו כמו אילני סרק, וכל עץ מאכל שהוא יקר מאד גידולו קשה יותר, והאדם עץ השדה, כל מי שצורתו גבוהה מחברו גידולו קשה ומתאחר, משום הכי כלל ישראל מאברהם אבינו עד שבאו למצרים, לא פרו ורבו כל כך, עד שבאו למצרים שם נגמר גידולם, ובני לוי נתאחרו עוד יותר עד שבאו לארץ ישראל...

ומסתמך בדבריו על דברי המדרש רבה בבראשית - אמר רבי חנינא בן פזי הקוצין הללו אינן לא מתנכשין ולא נזרעים, מאיליהן הן יוצאים ומתמרים ועולים. החיטים הללו כמה צער וכמה יגיע עד שלא יעלו

רואים מכאן - לפעמים האדם עובר ניסיונות אורך. תקופות ארוכות של תקיעות, חוסר תזונה. הוא לא מרגיש שיש אופק. מימינו הוא מוקף חברים שהכל הולך להם בקלות. הם התקבלו לשיבה בשנייה. - הוא, הנשמה יצאה לו. החבר ההוא מבין את השיעור בצ"ק- הוא, יורק דם על כל סברא. ההוא מסתדר עם חברותא, כולם רודפים אחריו - הוא, עד שמשיג מישוה טוב. בשידוכים, להם זה רץ חלק- הוא, כבר מגרד את הקירות. וכן הלאה.

תבין דבר אחד - זה שקשה לך. כי יש לך שליחות מיוחדת שלמענה צריך לרוץ יותר קילומטר' רק כך זוכים לכומתה היוקרתית. בכדי להצטרף לסיירת מטכ"ל צריך לעבור אימונים יותר מפרכים. בכדי להגיע להישגים צריך לעמול וקשה. מי שעשה את זה עם קיצורי דרך, לא נשאר שם למעלה. אינו דומה שידוכים וילדים ופרנסה ובריאות שמגיעים לאחר שנים של תפילה...

שנות נישואין, ובהתרגשות ניסו בזמן הקצר להבין מה עבר על כל אחד מהם. התברר שהאחד קיבל דירה מיד אחרי החתונה ורעהו התגלגל עם דירה שכורה מכאן לשם. רק אחרי ארבע שנות תפילות הוא נכנס לדירה משלו. לעומת זו הראשון שקיבל דירה המתין לילדים במשך כמה שנים וחברו זכה שנה אחרי החתונה לחבוק בן. תגיד שואל האחד את חברו - נניח שזה היה הפוך. אתה היית זוכה לילד תוך שנה אבל בלי דירה ואילו אני

הייתי מקבל דירה, אבל ממתין לילד היינו שורדים את זה??? חד משמעי לא!!! השיבו שניהם כאחד! באמת כל אחד עם תכונות נפשו. האחד בלי דירה מסודרת לא היה מצליח לפתוח ספר מרוב לחץ. ואילו חברו לא היה נושם אם היה צריך להמתין לילד כל כך הרבה זמן. כל אחד קיבל את הניסיון המתאים לאישיותו. אבל כל אחד היה נצרך להגיע ליעד ולמילוי הציפייה, רק אחרי שנות תפילה. שנות המתנה. זה שאתה מביט סביב ונראה לך, שלך הכל יותר קשה - יכול להיות שזה פשוט קשור לאיכות העץ שאתה מורכב ממנו. קוצים צומחים בשניות. חיטה דורשת עמל ויזע.

אמנם גם לפי הביאור של הרמב"ן יש להבין - כי כאשר אדם שייך לעול. לשיעבוד. לניסיון. הרי הוא זוכה לסייעתא דשמיא מעבר לדרך הטבע. שבט לוי שלא היה בעול השיעבוד זוכה לריבוי באופן טבעי. בני ישראל ששייכים לעול ולשיעבוד, זוכים לפלאות - בתוך הקושי והשיעבוד - מעל לדרך הטבע.

באמת זה עניין של מבט והתבוננות - גם כשאדם נמצא בתוך ניסיון ארוך וקשה, אם באמת יתבונן, יראה שהוא עטוף בסייעתא דשמיא בדברים אחרים שסביב לו. שדבר זה כן מסתדר ונושא זה כן הולך ביתר קלות. וכל זה בתנאי שהוא לא מתיימשך מלהמשיך לצפות ולקוות לישועת ה'

בסופו של דבר מטרת הניסיון היא להצמיח את העץ המשובח. היא להשלים ולהביא אותך אל מקום הרבה יותר גבוה בעבודת ה'

לע"נ אבי מורי ר' חיים ב"ר ישעיהו ז"ל

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com

'נהלך ברגש'